

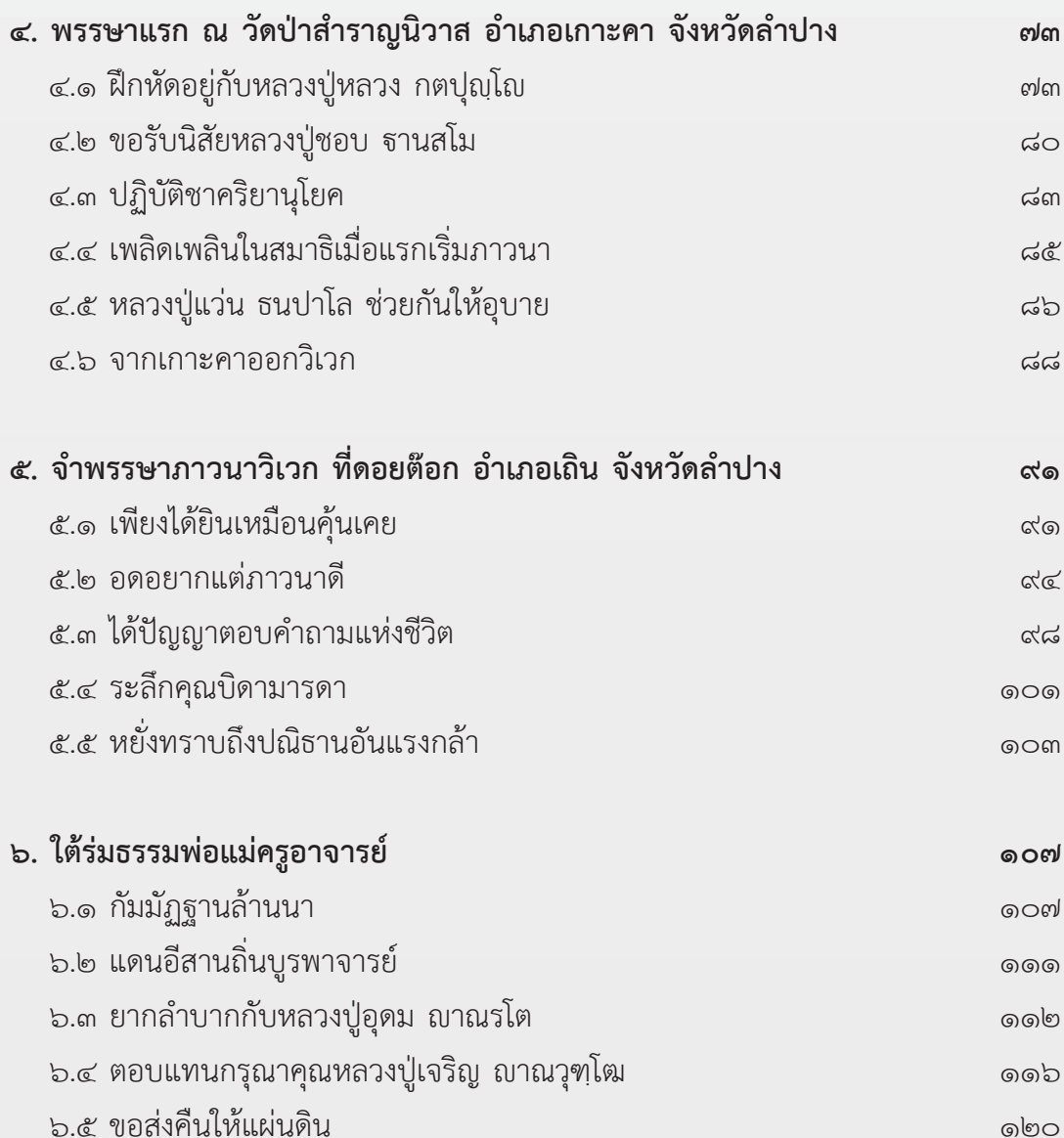
คำปรารภ

เนื่องในพิธีพระราชทานเพลิงสรีรสังขาร พระพรหมวชิรคุณ (หลวงพ่อไพบูลย์ สุมงคล) ในวันจันทร์ที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙ คณะศิษยานุศิษย์ในพระคุณท่าน หลวงพ่อผู้ละสังขาร ได้จัดบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานถวายเป็นกตเวทิตาคุณ นับแต่ พระคุณท่านล่วงลับไป จวบจนวาระอวสานแห่งทักษิณานุกิจนี้ เพื่อเผยแพร่ประวัติ เกียรติคุณขององค์หลวงพ่อ จึงได้รวบรวมจัดพิมพ์เป็นหนังสือ “สุมังคลานุสรณ์” โดยได้ ปรับปรุงจากเนื้อหาจากผลงานของ คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต อธิการบดีมหาวิทยาลัย และการเงิน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่นำผลงานประวัตินั้น มาจัดพิมพ์ ปรับปรุงมาตามลำดับ นับตั้งแต่หนังสือ “อนาลโยมงคล” จัดพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ หนังสือ “สุมงคลบูชา” จัดพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และ “อนาลโยทิพยาราม อุทยานพระพุทธศาสนา” จัดพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

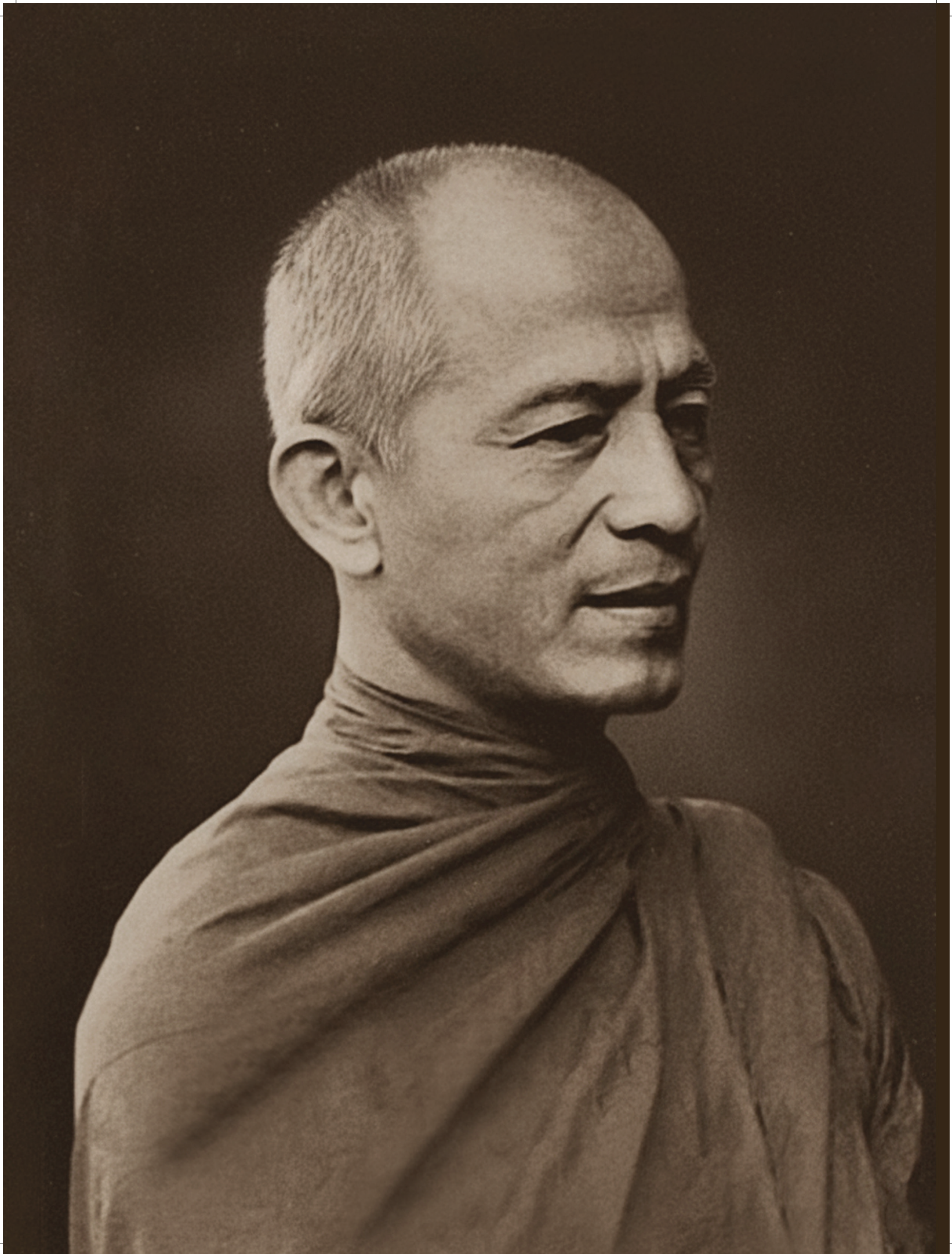
เวลาที่ล่วงเลยมาจวบจนปัจจุบันกว่าสี่ปี จนกระทั่งหลวงพ่อได้ถึงมรณกาลเมื่อ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ แรกายแรงใจที่หลวงพ่อได้ฝากไว้ในพระพุทธศาสนา ตลอดมานั้น ได้เพิ่มพูนเป็นอเนกประการ จึงได้รวบรวมประจักษ์แห่งศรัทธานั้นไว้ อีกทั้ง ได้ปรับปรุงประวัติหลวงพ่อนับแต่ให้เป็นปัจจุบัน หากคุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต หยั่งทราบ ด้วยญาณวิเศษ คณะผู้จัดทำขออนุญาตท่านผู้เป็นปฐมรจนารธรรมประวัติแห่งหลวงพ่อไพบูลย์ สุมงคล เพื่อเป็นธรรมบรรณาการในวาระสำคัญนี้ อีกทั้งยังได้บันทึกการบำเพ็ญกุศล น้อมถวายกตเวทิตคุณ โดยได้รับพระบรมราชานุญาตตามลำดับ อีกทั้งคณะศิษยานุศิษย์ ได้ร่วมกันน้อมรำลึกแด่องค์หลวงพ่อให้ได้จารึกไว้

หากการจัดทำครั้งนี้ มีข้อผิดพลาดประการใด ทั้งโดยตั้งใจก็ดี หรือไม่ตั้งใจก็ดี คณะผู้จัดทำกราบขออภัยทั้งพระคุณหลวงพ่อ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งมวล และขออโนโมทนาขอบคุณเจ้าของภาพ ข้อมูล ตลอดจนผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดทำหนังสือทุกท่าน จนปรากฏเป็นธรรมทานให้น้อมรำลึกถึง หลวงพ่อผู้เลิศคุณ ล่วงก่อเกิดปัญญาสู่การปฏิบัติเป็นบุญราศีเท่าทวีแก่ท่านผู้อ่าน ตามวัตถุประสงค์แห่งหนังสือให้ดำรงคู่พระศาสนาต่อไป

คณะผู้จัดทำ

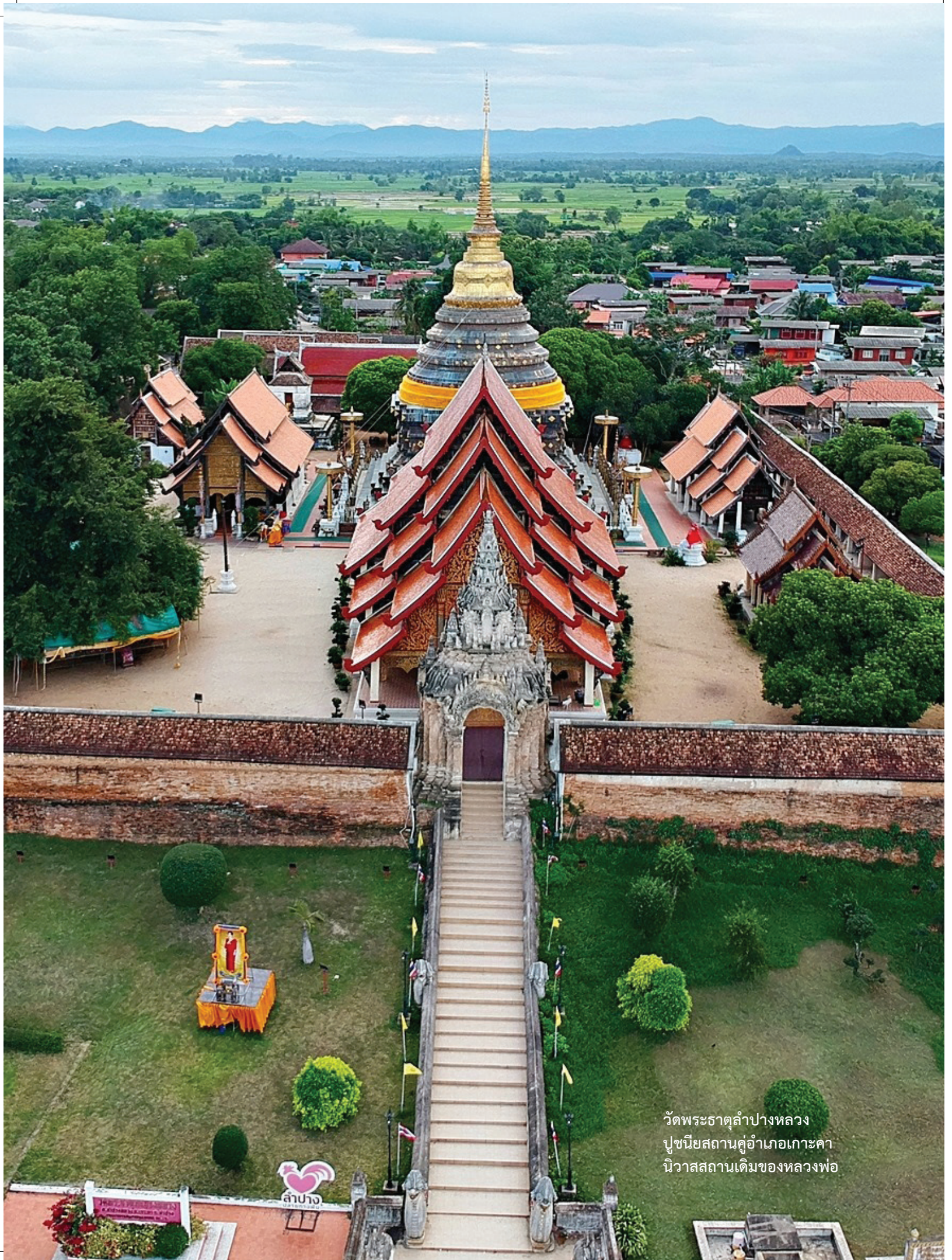
๗. สร้างวัดรัตนวาราม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	๑๒๓
๗.๑ สัมผัสแรกถึงความสงบภายใน	๑๒๓
๗.๒ จำพรรษาแรกในปี พ.ศ. ๒๕๑๒	๑๒๕
๗.๓ จาริกกลับมาจำพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เริ่มสร้างศาลาหลังแรก	๑๒๖
๗.๔ บูรณะปูชนียวัตถุจนเป็นวัดมั่นคง	๑๒๗
๘. สร้างวัดอนาลโย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	๑๔๑
๘.๑ สุปินนิมิตมงคล	๑๔๑
๘.๒ แสงบุษราคัมนำศรัทธานิมนต์ไม่ทอดอຍ	๑๔๒
๘.๓ เหตุแห่งนามวัดอนาลโย	๑๔๕
๘.๔ เมตตารับนิมนต์จากอีกฟากกว๊านพะเยา	๑๔๘
๘.๕ หลวงปู่ขาว อนาลโย เคยจาริกผ่านมา	๑๔๘
๘.๖ สร้างวัดเพื่อรักษาป่า	๑๕๐
๘.๗ สหธรรมิกเป็นกำลังเกื้อกูล	๑๕๔
๘.๘ น้ำพระทัยที่ทรงพระมหากรุณา	๑๕๕
๙. สร้างวัดพุทธบาทสุทธาวาส (วัดพระบาทปู่ผาแดง) อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง	๑๘๗
๙.๑ เถลิงพระเกียรติพระจอมเกล้า	๑๘๗
๙.๒ รอยพระพุทธรูปบนดอยลับฟ้า	๑๘๗
๙.๓ มหัศจรรย์หลวงพ่อรังสรรค์	๑๙๒

ประวัติ
พระพรหมวชิรคุณ
(ไพบูลย์ สุ่มดโล)

วัดพระธาตุลำปางหลวง
ปูชนียสถานคู่อำเภอเกาะคา
นิวาสสถานเดิมของหลวงพ่อ

๑

ชีวิตเมื่อเยาว์วัย

โยมพ่อกองแก้ว-โยมแม่คำ สิริ

บริเวณบ้านเกิดหลวงพ่ในปัจจุบัน

ที่ว่าการอำเภอเกาะกา

๑.๑ เป็นที่รักของพ่อแม่

พระพรหมวชิรคุณ ที่ศิษย์จะกล่าวถึงท่านว่า หลวงพ่อไพบูลย์ สุมังคโล ท่านมีนามเดิมว่า ไพบูลย์ สิริ ถือกำเนิดเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ตรงกับวันศุกร์ แรม ๘ ค่ำ เดือน ๘ ปีจอ ที่บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

เป็นบุตรของพ่อกองแก้ว-แม่คำ สิริ มีฐานะเป็นผู้มีอันจะกิน นอกจากนั้นโยมพ่อยังมีอาชีพเป็นแพทย์แผนโบราณด้วย จึงเป็นที่รักใคร่นับถือของชาวบ้านในละแวกนั้น ใครเจ็บไข้ได้ป่วย ก็จะวิ่งมาหาพ่อหมอกองแก้วให้ช่วยให้ยารักษาปิดเป่าให้ ความรักใคร่นับถือที่ชาวบ้านมีต่อพ่อหมอเพียงไร ความรักใคร่เอ็นดูที่ชาวบ้านมีก็เจือจานต่อไปถึงบุตรชายเล็กของพ่อหมอเพียงนั้น

ท่านเป็นบุตรคนสุดท้อง และเป็นชายผู้มีฐานะสืบสกุล จึงออกจะเป็นที่สุดสาททชาติใจของบิดามารดา จะกินจะนอนก็ได้รับการประคบประหงมพุ่มพักประหนึ่งไขในหิน ท่านเล่าว่า ท่านนอนกับบิดามารดาสามคนพ่อแม่ลูกมาแต่เล็กจนโต กระทั่งถึงเวลาจะต้องแยกไปโรงเรียนประจำที่เชียงใหม่

ไปอยู่คนละเมืองห่างอกพ่อแม่ จึงแยกจากท่านทั้งสองได้ แต่เมื่อคราใดที่กลับจากโรงเรียนประจำมาเยี่ยมบ้านเวลาโรงเรียนปิดภาค ท่านก็กลับมาอนกับบิดามารดาใหม่ ในฐานะหนึ่งท่านเกิดเป็นลูกรัก เป็นที่น่าอิจฉาของพี่ ๆ แต่ในอีกฐานะ ท่านเป็นดั่งลูกแห่งเป็นที่ล้อเลียนของเพื่อนฝูงเหมือนกัน

๑.๒ วาสนาสังสมมาแต่อดีตชาติ

อันที่จริงสาเหตุที่ทำให้บิดามารดาต้องดูแลประคบประหงมท่านมาก มิใช่เป็นเพราะท่านเป็นลูกคนสุดท้อง และเป็นลูกชาย ลูกรัก แต่ประการเดียว หากมีเหตุผลสำคัญอื่นอีก เมื่อพิจารณากันจริง ๆ น่าจะเชื่อว่า นิสัยบารมีทางศาสนาได้ส่องเค้าแสดงแวให้เห็นมาแต่ท่านยังเป็นเด็กอยู่แล้ว

เหตุผลอันสำคัญนั้นก็คือ ท่านไม่ทราบว่าเป็นอะไร มองเห็นทุกอย่างสว่างโร่ไปหมด แม้กลางคืนอากาศมืดสนิทแล้ว ดึกดื่นเที่ยงคืนอย่างไร ก็เห็นแสงสว่างจ้ายู้อย่างนั้น สว่างจนท่านร้องไห้ด้วยความกลัว ไม่ทราบจะแก้ไขกันอย่างไร กลางคืนก็เลยต้องเปิดไฟนอน ไหน ๆ จะปรากฏแสงสว่างจ้ายูอยู่แล้ว ก็ให้สว่างเพราะแสงไฟฟ้าจะได้ไม่รู้สึกลำบากกลัว พ่อแม่ก็เลยให้ลูกน้อยมานอนด้วย เพื่อให้เกิดความอบอุ่นใจ ตัวท่านทั้งสองยอมทนความรำคาญนอนเปิดไฟมาโดยตลอด

เมื่อเรียนถามว่าสภาวะการณ์เช่นนี้เริ่มต้นมาเมื่อไร ที่เห็นแสงสว่างตลอดนั้น

ท่านบอกว่า เป็นมาตั้งแต่จำความได้ คงจะอายุ ๒-๓ ขวบ หรือน้อยกว่านั้น เริ่มที่จะรู้สึกเห็นแสงสว่างนั้น จะตั้งต้นจากการมองหน้าต่าง หรือ

บรรยากาศเกาะคาในอดีต

A photograph of an elderly Buddhist monk with a shaved head, wearing a dark robe, sitting in a meditative posture. He is in a dark room, illuminated by the warm glow of several lit candles. One large candle is in the foreground, and another is further back to the left. The monk's face is in profile, looking towards the left. The overall atmosphere is serene and contemplative.

เวลาเราอารมณ์หยุดหด
ต่อให้เราไม่พูดไม่บอกใคร
เข้าใกล้ใคร เขาก็รู้สึกได้
มันปิดไม่มีติดหรอก
เพราะความคิดความรู้สึก
มันมีพลังงานสะท้อนออกมาเสมอ
แม้มองไม่เห็นด้วยตา
แต่ก็สามารถรู้สึกสัมผัสได้
ถึงคลื่นพลังงาน ที่มันร้อนรุ่มนั้น

พระอนูรุทธะ
เป็นเอตทัคคะผู้เลิศทางด้านทิพยจักขุ
ประดิษฐาน ณ วัดรัตนวาราม
จังหวัดพะเยา

รอยแตกของฝาไม้ เห็นแสงสว่างผ่านเข้ามาเป็นวง หรือเป็นลำแสงก็ตาม มองนิ่งต่อไปเพียงจิตใจเดียว จะเห็นสว่างวาบไปหมดทั้งห้อง

ในภายหลังเมื่อท่านบวชแล้ว เรื่องราวบารมีธรรมของท่านเป็นที่โจษขานกันทั่วไป ในเรื่องการรู้เห็นติดต่อกับสิ่งลึกลับที่มีไข่มุนุษย์ หากอยู่ต่างภพต่างภูมิกับเรา ครูบาอาจารย์ผู้ใหญ่พิจารณาพระน้อยผู้นี้ และวิเคราะห์กันว่า ท่านคงเป็นผู้หนึ่งซึ่งในอดีตคงจะบำเพ็ญบารมีทางอาโลกกสิณ หรือกสิณทางแสงสว่างมามากเหลือคณานับ สร้างสมอบรมบ่มนิสัยวาสนา มานานหนักหนา แม้ในชาติปัจจุบันเพียงอายุ ๒-๓ ขวบ ยังบังเกิดเค้าร่องรอยติดตามาให้ปรากฏ

อาโลกกสิณนี้ท่านผู้รู้ทั้งหลายทราบกันดีว่าเป็นเครื่องอำนวยผลในทางทิพยจักขุโดยตรง

อย่างไรก็ดีในเวลานั้นไม่มีใครทราบเรื่อง ไม่มีผู้รู้ท่านใดจะอธิบายให้ครอบครัวพ่อหมอกองแก้วเข้าใจ ท่านทั้งสองจึงได้แต่หวังกังวลลูกชายน้อยให้นอนด้วยเพื่อจะได้ดูแลอย่างใกล้ชิด เวลาสะดุ้งผวา ก็จะได้ปลอบโยนให้ความอุ่นใจ ท่านเกรงอยู่ลึก ๆ ในใจว่าสติจะไม่ดี อะไรกันอ้างว่าเห็นแต่แสงสว่าง กลางวันก็เป็น ถ้าปิดประตู ปิดหน้าต่าง มีแสงสว่างปรากฏตามช่องลมหรือรอยแตก ก็จะร้องว่าอีกแล้ว ห้องสว่างไปหมด กลางคืนยิ่งแล้วใหญ่ พุดง่าย ๆ กลายเป็นเด็กกลัวความมืดไป

มิใช่กลัวความมืด ที่มันมืดสนิทไม่เห็นอะไร แต่กลัวเพราะความมืดไม่มี ความมืดกลายเป็นความสว่างไปหมด

ท่านว่า สว่างยิ่งกว่าจุดตะเกียงเจ้าพายุหลายดวงพร้อมกัน

28/12/2568 BE 10:37

แต่การณ์กลับปรากฏว่า ท่านพอใจเพียงแค่การได้รับความยกย่องให้เป็นหัวหน้า ผู้นำหมู่เพื่อน
เท่านั้น พุดง่าย ๆ ก็คือ เป็นหัวใจของหมู่อย่างนั้นแหละ

เพียงแต่ว่า หัวใจผู้นี้จะพาเพื่อนเล่นชน ตามประสาเด็กในวัยคณองเท่านั้น

ทุ่งนาที่เคยวิ่งเล่นในวัยเด็ก

แม่น้ำบริเวณที่หลวงพ่เคยเล่นในวัยเด็ก

๑.๕ ชนเป็นเหตุวประหลาดจากฟากฟ้า

วันหนึ่ง ท่านชวนเพื่อนออกไปวิ่งเล่นกัน แถวบริเวณสนามบิน ซึ่งหลังสงครามโลกครั้งที่สองแล้ว ด้านหนึ่งก็รกร้างอยู่ มีหญ้าสูง มีชอกมุ่ม มีซากเครื่องบินทิ้งรกร้างอยู่ เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการเล่นซ่อนหาของหมู่เด็ก ๆ ท่านวิ่งแยกจากคณะหลบไปทางหนึ่ง ใจคิดว่าตนช่างฉลาดแท้ หาชอกมุ่มที่ซ่อนได้ลับตาเพื่อนอย่างแสนวิเศษ

หลบอยู่สักครู่ สายตาเด็กชายสอดส่ายมองไปโดยรอบตามประสาเด็ก รอบตัวราวกับมีฝาผนังมาห้อมล้อมเป็นที่กำบังไว้ จึงค่อนข้างมืด เห็นแต่แสงสว่างบนศีรษะลอดผ่านลงมา ท่านมองตรงแสงสว่างนั้นไม่นานก็ประหลาดใจ ที่เห็นวัตถุอย่างหนึ่ง ลักษณะกลมแบนใหญ่โตมาก ลอยนิ่งอยู่บนฟ้า

ดูไปสักครู่ก็เห็นสิ่งนั้นเคลื่อนตัวช้า ๆ เหมือนลอยเลื่อนลงมา ท่านมองนิ่งอยู่ มีความคิดว่าสิ่งนั้นดูเหมือนจะลอยใกล้เข้ามา ท่านมีความรู้สึกเหมือนอยู่ในภวังค์ ได้แต่มองภาพสิ่งนั้นเคลื่อนใกล้เข้ามา

เอ๊ะ ! นี่มันลอยตรงลงมาหาเรานี่ เป็นความคิดที่สว่างวาบขึ้นในใจ

ท่านกะพริบตาถี่ จะว่าฝันไป สนิมตาใหม่ก็เห็นชัดอย่างนั้น แฉมอาการเคลื่อนตัวก็เพิ่มความเร็วขึ้นมาก วัตถุลักษณะกลมแบนนั้นมีแสงสว่างรอบตัวของมัน ยิ่งใกล้เข้ามาก็ยิ่งสว่างจ้าขึ้นเพียงนั้น

(บน) ท่าอากาศยานลำปางเก่า
(ล่าง) ท่าอากาศยานลำปางปัจจุบัน

ท่านลืมนึกเรื่องการที่ต้องซ่อนตัวตามเกมการเล่นกับเพื่อน คิดอยู่อย่างเดียวว่า ต้องหนี เพื่อนมันตรงลงมาทับเรา จับเรา เราจะทำอย่างไร

ท่านกระโจนผิงออกจากที่ซ่อน วิ่งต่อไปตามสนามบิน และเมื่อเงยหน้ามองบนฟ้าก็ตกใจ เพราะวัตถุสิ่งนั้นก็ลอยตามท่านมา ท่านวิ่งไปอีกทางหนึ่ง วัตถุนั้นก็เคลื่อนลอยตามไปอีก

คราวนี้ท่านนึกได้ถึงพวกเพื่อน ก็ตะโกนเรียกเพื่อนลั่น วิ่งลี้มลุกคลุกคลานไป โดยมีวัตถุใหญ่ลักษณะราวยานอวกาศลอยตามอยู่

สุดท้าย ท่านลี้มลงนอนหงาย เพื่อนสนิทตามมาถึง เห็นเพื่อนร้องเอะอะก็ซักถาม ท่านจึงชี้ละล้าละลักให้เพื่อนดู ทุกคนตกใจที่เห็นภาพดังนั้น ช่วยกันโห่ไล่ ทั้งกลัว ทั้งตกใจ นำแปลกที่ว่าภาพวัตถุลักษณะราวยานอวกาศที่ลอยไล่ตามท่านมานั้น สุดท้ายก็หายไป

อาจจะเป็นจานบิน อาจจะเป็ยานอวกาศของมนุษย์ต่างแดน ไม่มีใครทราบได้ แต่ระยะเวลานั้นในโลกนี้ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ ยังไม่มีการคิดค้นเรื่องยานอวกาศกันเลย แม้แต่ข่าวเรื่องจานบินก็ยังไม่มีวีแววปรากฏ

เด็ก ๆ ไม่กล้าเล่าให้พ่อแม่พี่น้องฟัง ด้วยเกรงจะถูกดุที่ไปชนไกลบ้านจนถึงแถวสนามบิน เฉพาะตัวหัวใจเจ้าความคิดนั้นปิดปากสนิท จนภายหลังความแพร่พรายขึ้น ท่านจึงต้องสารภาพให้บิดามารดาฟัง ซึ่งต่างก็ฟังด้วยความอกสั่นขวัญแขวน หากสิ่งนั้นมันลอยทับลงมา ลูกก็คงแหลกไหม้เป็นจุนวิจุณ หรือหากสิ่งนั้นมันพาลูกไป โอ้ย...ไม่อยากจะคิด

เรื่องนี้เมื่อพวกศิษย์ทราบเค้าเรื่อง ได้เรียนถามท่าน เพราะฟังดูประหนึ่งท่านจะเป็นผู้พบจานบินเป็นคนแรกในเมืองไทย ท่านจึงเล่าให้ฟัง แล้วสรุปเล่น ๆ ว่า

“น่าคิดเหมือนกันนะ มันมารบอย่างนั้น ถ้าตามไปด้วย จะเป็นอย่างไรก็ไม่ทราบ”

๑.๖ จากพ่อแม่ไปโรงเรียนฝรั่ง

หลังจากนั้น บิดามารดาของท่านก็ส่งท่านไปอยู่ประจำในโรงเรียนกินนอนที่เชียงใหม่ คือ โรงเรียน **บรินส์รอยแยลล์** สาเหตุคงทั้งเพื่อให้เป็นไปตามสมัยนิยม ที่ควรจะให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่จังหวัดใหญ่ อันเป็นคล้ายเมืองหลวงของภาคพายัพ และทั้งคงจะเป็นการพรางให้บุตรได้ห่างไกลจากสิ่งแวดล้อมดั้งเดิมบ้าง เพื่อนเก่าดูออกจะตามใจลูกท่านมากเกินไป เหลือเกิน ไม่ว่าจะแนจะชวนทำอะไร ก็เฮโลเชื่อฟังทำตาม พบเพื่อนชุดใหม่ลูกคงจะต้องปรับตัวใหม่

ท่านเรียนอยู่ในโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์ จังหวัดเชียงใหม่ จบชั้นมัธยมปีที่ ๖ ภายนั้นระบบการศึกษาของเมืองไทยเป็นระบบหลักสูตรเรียกว่า ๔-๖-๒ คือชั้นประถมศึกษา ๔ ปี ชั้นมัธยมศึกษา ๖ ปี และเตรียมอุดมศึกษา ๒ ปี ถ้าเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ ๖ แล้วก็ถือว่าจบบริบูรณ์ จะไปทำงานการก็ได้ แต่ถ้าประสงค์จะเรียนมหาวิทยาลัย ต้องต่อเตรียมอุดมศึกษาอีก ๒ ปี หรือหากจะเรียนวิชาชีพก็ต่อพาณิชยการ หรือช่างกลไปตามความต้องการ

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์ จังหวัดเชียงใหม่

การให้ เริ่มทำได้ในทุกรูปแบบ
สมัยหลวงพ่อยังเด็ก มีตังค์ไปกินขนมโรงเรียน
ก็เอาไปเหมาขนมจิ้นน้ำยา ให้เพื่อน ๆ มากินกัน กินคนเดียวก็อึดคนเดียว
แต่การได้ให้คนอื่น อึดทั้งกายอึดทั้งใจเราและเขา
เห็นเขาอึดเราก็มีความสุข ดีกว่าเห็นเขาทุกข์ รู้สึกไม่สบายใจ